Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000344

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-01-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колесник Юлія Іванівна
2. Yuliia Kolesnyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 091

Назва наукової спеціальності: Біологія

Галузь / галузі знань: біологія

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Біологія

Дата захисту: 29-04-2021

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 017

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 34.39.23, 34.43, 76.29.56.11, 76.03.55

Тема дисертації:

1. Стан системного імунітету та психофізіологічних функцій в умовах набутої короткозорості різного ступеня

2. State of systemic immunity and psychophysiological functions in the conditions of acquired myopia of various degrees

Реферат:

1. Дисертація присвячена комплексному дослідженню системного імунітету та функціонального стану вищих відділів центральної нервової системи на тлі короткозорості набутої форми різного ступеня. В роботі проаналізовано і узагальнено стан неспецифічного антиінфекційного захисту, клітинної та гуморальної ланок системного імунітету, психофізіологічні функції в осіб із набутою короткозорістю слабкого, середнього та високого ступеня. Виявлено особливості функціонального стану імунної та нервової систем в умовах короткозорості певного ступеня та представлено кореляційні взаємозвязки даних регулюючих

систем в умовах набутої короткозорості. Метою даної роботи стало дослідження особливостей системного імунітету та функціонального стану вищих відділів центральної нервової системи в осіб із набутою короткозорістю слабкого, середнього та високого ступеня. Для реалізації поставленої мети були застосовані такі методи: викопіювання даних з форм первинної медичної документації; загальноприйняті імунологічні та клінічні методи дослідження системи крові; методи оцінки властивостей основних нервових процесів (латентних періодів простих і складних сенсомоторних реакцій, функціональної рухливості нервових процесів) та психофізіологічних функцій (уваги, короткочасної пам'яті); методи параметричної і непараметричної статистичної обробки одержаних результатів. Дослідження охоплювало 150 учасників-волонтерів віком від 18 до 35 років та здійснювалося на базі кафедри біології людини та тварин Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка впродовж 2016-2019 років. Контрольна група була сформована практично-здоровими людьми без хронічних чи гострих захворювань з нормальною гостротою зору. Дослідну групу складали 30 осіб із слабким ступенем (до -3 дптр), 30 4 осіб із середнім ступенем (від -3 до -6 дптр), 30 осіб із високим ступенем (від -6 дптр) набутої короткозорості. У роботі вперше виявлено загальний характер змін показників клітинних факторів неспецифічної резистентності, клітинної та гуморальної ланок системного імунітету при короткозорості набутої форми слабкого, середнього та високого ступеня: показано зниження вмісту головних імунокомпетентних клітин (лейкоцитів, лімфоцитів, нейтрофілів), натуральних кілерів (I-II ступені імунних порушень (ІП)), Т-лімфоцитів (II ступінь ІП); зростання числа моноцитів (II-III ступені ІП), Т-супресорів/цитотоксичних (I-II ступені ІП), В-лімфоцитів (II ступень ІП) та концентрації імуноглобулінів класів М (III ступінь ІП) та А (II ступінь ІП), у порівнянні із учасниками з нормальним зором контрольної групи. Вказані зміни мали найбільший прояв при високому ступені короткозорості, що свідчить про тенденцію до посилення дисрегуляційних імунних порушень в динаміці набутої короткозорості. Набуло подальшого розвитку уявлення про імунологічний статус короткозорих осіб, поглиблено та деталізовано опис дисфункцій системного імунітету за умов різних значень короткозорості. Показано, що в системі неспецифічного антиінфекційного захисту відбувається зростання кількості нейтрофілів (за рахунок підвищення числа сегментоядерних форм), моноцитів та відносного вмісту натуральних кілерів (при одночасному зниженні їх абсолютного числа) від низьких до високих значень короткозорості. Проведене психофізіологічне дослідження дозволило нам вперше охарактеризувати специфічні риси у функціонуванні вищих відділів ЦНС за умов короктозорості різного ступеня. Показано збільшення часу латентного періоду простої сенсомоторної реакції в усіх групах осіб із набутою короткозорістю, зменшення часу латентного періоду реакції вибору двох із трьох подразників та підвищення рівня ФРНП при слабкому та середньому ступені короткозорості, у порівнянні із контрольною групою, що свідчить про погіршення показників із зростанням ступеня короткозорості. У роботі вперше наведено аналіз кореляційних відносин імунних та психофізіологічних показників на тлі набутої короткозорості слабкого, середнього та високого ступеня. Показано наявність тісних взаємозв'язків між компонентами цих системам, що розширює уявлення про механізми нейроімунної регуляції функцій організму. Таким чином, результати дисертаційного дослідження вказують на спільні функціональні зміни системного імунітету та діяльності вищих відділів ЦНС, що формуються в умовах короткозорості набутої форми і, в той же час, вказують на специфічні відмінності даних систем за умов короткозорості різного (слабкого, середнього та високого) ступеня, що становить наукове значення і є базою для практичного використання.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive study of system immunity and functional state of the higher departments of the central nervous system on a background of acquired myopia of varying degrees. The thesis analyzes and summarized the state of non-specific anti-infectious protection, cellular and humoral systemic immunity, psychophysiological functions in persons with acquired myopia of low, moderate and high degree. The peculiarities of the functional state of immune and nervous system in the conditions of myopia's degree are revealed; the correlation between this regulatory systems in the conditions of acquired myopia are presented. The purpose of this work was the study the peculiarities of immune system and the functional state of higher parts of central nervous system in persons with acquired myopia low, medium, high degree. To implement the goal, the

following methods of reaserche have been applied: catching data from the forms of primary medical records, universally accepted immunological and clinical methods of investigation of the blood system, investigation of the properties of main nervous processes (the latent period of simple and complex sensorimotor reactions, functional mobility of nervous processes) and psychophysiological functions (attention, short-term memory); parametric and nonparametric methods of statistical processing of the obtained results. The study included 150 participants volunteers aged 18 to 35 years and was carried out at the Department of animal and human biology in the Sumy state pedagogical university named after A. S. Makarenko for 2016-2019 years. The control group was formed of healthy people without chronic or acute diseases with normal visual acuity. The experimental group consisted of 30 people with low (up to -3 diopters), 30 people moderate (-3 to -6 diopters), 30 people with a high degree (-6 diopters) acquired myopia. According to the results of the study of immune status, the overall trend of changes in indicators of cellular factors of nonspecific resistance, cellular and humoral systemic immunity under the conditions of acquired myopia of low, medium and high degree was first discovered. The conducted psychophysiological study has allowed us to first characterize specific features in the functioning of higher CNS departments under the conditions of myopia. The work first shows an analysis of the correlation relationship of the immune and psychophysiological indices on the background of acquired myopia low, moderate and high degree. The existence of close interrelations between these systems, which expands the understanding of the mechanisms neuroimmune regulation of body functions, was showed. Thus, the results of the thesis research indicate that the overall functional changes in systemic immunity and activity of the higher divisions of the CNS, formed under the conditions of myopia acquired forms and, at the same time, indicate the specific differences of these systems in terms of myopia different (weak, medium, and high), which is a scientific novelty and is a base for practical use.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Колесник ЮІ. Неспецифічна резистентність організму в умовах набутої короткозорості слабкого та високого ступенів. Український журнал медицини, біології і спорту. 2018;3(6):293-298. DOI: 10.26693/jmbs03.06.293.
- Колесник ЮІ, Шейко ВІ. Зміни показників гуморального імунітету в умовах короткозорості набутої форми різного ступеню. Вісник проблем біології та медицини. 2018;4(2):383-386. DOI: 10.29254/2077-4214-2018-4-2- 147-383-386
- Колесник ЮІ. Особливості функціонального стану центральної нервової системи у осіб із середнім ступенем набутої короткозорості. Вісник львівського університету. Серія біологічна. 2019;80:183-190. DOI: 10.30970/vlubs.2019.80.20.
- Колесник ЮІ, Шейко ВІ, Львов ОС. Аналіз показників вищої нервової діяльності в залежності від ступеня короткозорості. Український журнал медицини, біології та спорту. 2019;4(4):268-273. DOI: 10.26693/jmbs04.04.268.
- Колесник ЮІ. Оцінка стану клітинного імунітету у осіб із середнім та високим ступенем короткозорості. Вісник проблем біології і медицини. 2019;1(1(148)):383-386. DOI: 10.29254/2077-4214-2019-1-1-148-383-386.
- Колесник ЮІ. Характеристика показників нейродинамічних функцій, уваги та пам’яті в умовах набутої короткозорості слабкого та високого ступеня [Kolesnyk YI. Characteristics of indicators of neurodynamic

function, attention and memory in conditions of acquired myopia of mild and high degree]. Science and Education a New Dimension. Natural and Technical Sciences. 2020; 27(224):17-21. DOI: 10.31174/SEND-NT2020-224VIII27-04
- Kolesnyk Y, Sheiko V, Dereka T. Comparison of indicators of cellular and humoral immunity in acquired myopia mild and high degree. Zdravotnicke listy. Laboratory Medicine; Public health. 2020;8(4);36-42.
- Колесник ЮІ. Деякі показники центральної нервової системи в умовах короткозорості набутої форми (огляд проблеми). В: Гетманцев СВ, редактор. Зб. наук. пр. XVI Міжнар. наук.-практ. конф. Медико-біологічні проблеми фізичної культури, спорту та здоров'я людини; 2016 груд. 23-24; Вип. 16; Миколаїв. Миколаїв: МНУ імені ВО Сухомлинського; 2016, С.18-23.
- Білокур ДО, Колесник ЮІ. Показники пам'яті та працездатності центральної нервової системи у студентів суспільно-гуманітарного, природничо-математичного і спортивного профілів навчання. В: Голденблат МА, редактор. Зб. наук. праць «Логос» з матеріалами міжнар. наук.-практ. конф. Наукова думка інформаційного століття; 2017 черв. 19; Дніпро. Одеса: Друкарня «Друкарик»; 2017, Т.5, С. 64-70
- Колесник ЮІ, Шейко ВІ. Зміни показників уваги як прояв адаптаційних реакцій у осіб з різним ступенем короткозорості. В: Гетманцев СВ, редактор. Зб. наук. пр. XVIII Міжнар. наук.-практ. конф. Медико-біологічні проблеми фізичної культури, спорту та здоров'я людини; 2018; Вип. 18; Миколаїв. Миколаїв: МНУ ім. ВО Сухомлинського; 2018, С.15-19
- Колесник ЮІ. Особливості функціонального стану організму людини в умовах набутої короткозорості. В: Матер. І Всеукр. конф. студ. та мол. учених Теоретичні та прикладні аспекти досліджень з біології, географії та хімії; 2017 квіт. 25; Суми. Суми: ФОП Цьома СП; 2017, С.27-31
- Колесник ЮІ. Порівняльна характеристика показників працездатності центральної нервової системи у студентів природничо-математичного і спортивного профілів навчання. В: Зб. наук. пр. XV Всеукр. наук. конф. з очно-заочною участю Актуальні питання біології та медицини; 2017 трав. 25- 26; Старобільськ. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»; 2017, С.91-93
- Колесник ЮІ, Шейко ВІ. Клінічні показники крові у короткозорих людей (від -3 діоптрій). В: Матер. Міжнар. наук.-практ. конф. Теорія і практика актуальних наукових досліджень; 2017 жовт. 27-28; Львів. Херсон: Вид. дім «Гельветика»; 2017, Ч.1., С.47-49
- Колесник ЮІ, Шейко ВІ. Показники гуморальної ланки імунітету у осіб з короткозорістю різного ступеня. В: Матер. Всеукр. наук. конф. Актуальні питання біології та медицини; 2017 лист. 16-17; Суми. Суми: ФОП Цьома СП; 2017, С.102-104
- Колесник ЮІ, Шейко ВІ. Стан клітинної ланки імунітету у осіб з набутою короткозорістю різного ступеня. В: Proceedings of International research and practice conference Modern methodologies, innovations, and operational experience in the field of biological sciences; 2017 dec. 27-28; Lublin; Poland. Riga: Izdevnieciba «Baltija Publishing»; 2017, P.244-246
- Колесник ЮІ. Особливості показників уваги у людей з короткозорістю набутої форми. В: Зб. матер. VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. Сучасна гуманітаристика; 2018 січ. 26; Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.). Переяслав-Хмельницький: ДВНЗ Переяслав-Хмельницький держ. педаг. унів. імені Григорія Сковороди»; 2018, Вип.6, С.148-150
- Колесник ЮІ. Показники уваги короткозорих осіб на фоні процесів гальмування. В: Зб. наук. пр. IX Всеукр. наук.-практ. конф. Біологічні дослідження-2018; 2018 бер. 14-16; Житомир. Житомир: ПП «Рута»; 2018, С.245-246
- Колесник ЮІ. Зміни показників клітинної ланки імунітету у осіб з короткозорістю до -3 дптр та понад -6 дптр. В: Програма та тези доповідей XIV Міжнар. наук. конф. студ. і аспір., присвяченої 185 річниці від дня народження Б. Дибовського Молодь і поступ біології; 2018 квіт. 10-12; Львів. Львів: ПП «Коло»; 2018, С.284-285
- Колесник ЮІ. Особливості уваги у осіб з короткозорістю слабкого та високого ступенів під впливом процесів гальмування. В: Proceedings of XV 17 International scientific conference Millennium science; 2018; Morrisville. Morrisville: Lulu Press.; 2018, P.14-16.

- Колесник ЮІ, Шейко ВІ. Стан деяких показників сенсомоторних функцій при короткозорості різного ступеню. В: Зб. тез XVI Міжнар. наук. конф. студентів та молодих вчених Шевченківська весна: досягнення біологічної науки / BioScience Advances; 2018 квіт. 24-27; Київ. Київ: Паливода АВ; 2018, С.258-260.
- Колесник ЮІ, Шейко ВІ. Особливості імунного статусу осіб на фоні набутої короткозорості середнього ступеня. В: Матер. за XIV междун. научн. практ. конф. Найновите постижения на европейската наука – 2018. Биологични науки. Ветеринарен. Екология. Медицина. Селскостопанство. Химия и химични технологии; 2018 юни 15-22; София. София: Бял ГРАД-БГ; 2018, С.24-27.
- Колесник ЮІ, Шейко ВІ. Показники пам'яті у осіб з набутою короткозорістю. В: Матер. Міжнар. наук. конфер. Сьогодення біологічної науки; 2018 черв. 14-15; Суми. Суми: ФОП Цьома СП; 2018, С.39-41
- Колесник ЮІ. Показники імунної системи осіб з набутою короткозорістю. В: Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Miedzynarodowej NaukowoPraktycznej Science, research, development #9; 2018; Poznan. Warzawa: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»; 2018, С.40-42
- Колесник ЮІ, Шейко ВІ. Особливості нейродинамічних функцій осіб з різним ступенем набутої короткозорості. В: Матер. III Міжнар. наук.-практ. конф. Сучасні проблеми природничих наук: теорія, практика, освітні новації (до 85-річчя природничо-географічного факультету); 2018 жовт. 18-19; 18 Ніжин. Ніжин: Наука-сервіс; 2018, С.73-74
- Колесник ЮІ. Вплив набутої короткозорості на функціональну рухливість нервових процесів та швидкість центральної обробки інформації. В: Матер. V Міжнар. наук. конф. Фундаментальні та прикладні дослідження в біології та екології; 2018 лист. 7-8; Вінниця. Вінниця: ТВОРИ; 2018, С.173- 175.
- Колесник ЮІ., Шейко В.І. Функції уваги та пам’яті при короткозорості середнього ступеня. В: Матер. II Міжнар. наук. конф. Сьогодення біологічної науки; 2018 лист. 09-11; Суми. Суми: ФОП Цьома СП; 2018, С.204-206
- . Kolesnyk Yu. Comparison of some clinical parameters of blood of persons with varying degrees of acquired myopia. In: Conference Proceedings of International Scientific Conference Scientific Development of New Eastern Europe; Part II; 2019 Apr. 6; Riga. Riga: Baltija Publishing; 2019, P.24-26
- Kolesnyk YI. The state of some indicators of non-specific immunity in conditions of myopia different degrees. В: Зб. наук. пр. за матер. VIII Міжнар. наук. конф., присвяченої 10-річчю створення Гетьманського національного природного парку Актуальні проблеми дослідження довкілля; 2019 трав. 24- 26; Суми. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка; 2019, С.252-254.
- Колесник ЮІ, Шейко ВІ. Стан системного імунітету в залежності від ступеня набутої короткозорості. В: Зб. наук. пр. за матер. Всеукр. наук. конфер. з міжнар. участю Актуальні питання біології та медицини; 2019 трав. 30-31; Черкаси. Черкаси: Вид. ФОП Белінська ОБ; 2019, С.22-24
- Колесник ЮІ, Шейко ВІ. Деякі питання етіології короткозорості. В: Матер. III Міжнар. наук. конф. Сьогодення біологічної науки; 2019 лист. 15- 16; Суми. Суми: ФОП Цьома СП; 2019, С.32-34
- Колесник ЮІ, Шейко ВІ. Показники уваги осіб з набутою короткозорістю слабкого та високого ступеню на фоні процесів гальмування. Молодий вчений. 2018;2(54):1-5.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U008030

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шейко Віталій Ілліч

2. Vitalyi I. Sheiko

Кваліфікація: д. б. н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0001-7932-4478

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Козачук Наталія Олександрівна

2. Nataliia O. Kozachuk

Кваліфікація: д. б. н., професор, 03.00.13

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соколенко Вадим Леонідович

2. Vadym L. Sokolenko

Кваліфікація: к.б.н., доц., 03.00.13

Ідентифікатор ORCHID ID: 0000-0002-3096-8245

Додаткова інформація:
;https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=7003973469;https://publons.com/researcher/1987103/vadym-sokolenko/

Повне найменування юридичної особи: Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125622

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 81, Черкаси, Черкаський р-н., 18031, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Радзієвська Марія Петрівна
2. Mariia P. Radziievska

Кваліфікація: д. б. н., професор, 14.03.04

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скиба Ольга Олександрівна
2. Olha O. Skyba

Кваліфікація: к. б. н., доц., 14.02.01

Ідентифікатор ORCHID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=cJ50XMUAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Калиниченко Ірина Олександрівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Калиниченко Ірина Олександрівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Чистякова Ірина Анатоліївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна